

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Chișinău Popov Oleg, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Pădureț Roman XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 24.10.2019 până la 03.08.2020;

Instanța de apel de la 26.08.2020 până la 09.12.2020;

Instanța de recurs de la 19.02.2021 până la 23.06.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 august 2020, Pădureț Roman a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, cu aplicarea art. 364¹alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 de ore.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Pădureț Roman la data de 21 septembrie 2019, în jurul orei 21 și 30 min., în timp ce se afla în bucătăria comună din blocul locativ amplasat pe XXXXXX, urmărind scopul amenințării cu omor a lui Iaconi Nicolai cu care a inițiat un conflict, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, conștientizând caracterul ilegal și prejudiciabil al acțiunilor sale, cu un cuțit, l-a amenințat cu vătămare gravă și cu omor afirmând precum că îi ia viața, fapt ce l-a determinat pe Iaconi Nicolai să fie încrezut în existența pericolului real al realizării acestei amenințări, provocându-i o stare de temere reală de a fi lipsit de viață.

Astfel, instanța de fond a stabilit că prin acțiunile sale intenționate Pădureț Roman a comis infracțiunea prevăzută de art. 155 Cod penal, individualizată prin

„amenințare cu omor și cu vătămare gravă a integrității corporale sau sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări”.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul prin care a solicitat casare parțială a sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Pădureț Roman să fie declarat vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal și în baza sancțiunii acestui articol, coroborat la exigențele stabilite la art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de 1 an și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a indicat că, instanța de judecată corect a încadrat juridic a faptelor inculpatului, însă pedeapsa aplicată pentru infracțiunea incriminată lui Pădureț RomanXXXXX, o consideră prea blândă, or, inculpatul anterior a fost condamnat pentru diverse infracțiuni ce fac parte din categoriile grave și mai puțin grave, și anume: prin sentința Judecătorei Ocnița din 16.07.2004 a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 218 alin. (2) Cod penal și eliberat de pedeapsă în baza Legii cu privire la amnistie; prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, din 25.08.2008, a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) Cod penal stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă în cuantum de 7000 de lei, care conform certificatului nr. 1030 a fost achitată; prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 15.12.2009, a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) din Cod penal la 3 ani și 4 luni de închisoare cu aplicarea art. 90 din Cod penal - perioadă de probațiune de 2 ani; prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 15.12.2009 a fost condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal la 240 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității, executată conform certificatului nr. 804; prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 27.02.2015 a fost condamnat în baza art. 264¹ alin.(4) Cod penal- la închisoare pe un termen de 3 luni, pedeapsă executată la 06.04.2016.

Astfel, procurorul a subliniat că inculpatului i-au fost oferite mai multe șanse de a se corecta, însă acesta și-a continuat activitatea infracțională, ceea ce denotă că acesta nu a îndreptățit încrederea lui acordată de către instanțele de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2020, a fost admis apelul declarat de către procuror, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se aplică inculpatului Pădureț Roman XXXXX, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii art. 155 Cod penal o pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, se suspendă condiționat executarea pedepsei penale aplicate inculpatului Pădureț Roman fiindu-i stabilită o perioadă de probațiune de 1 an.

În rest a fost menținută sentința.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a indicat că, sentința se contestă în partea stabilirii pedepsei, temei pentru a interveni în sentință din oficiu cu privire la încadrarea juridică conform art. 409 alin.(2) Cod procedură penală, lipsește.

Astfel, cu privire la stabilirea pedepsei penale inculpatului, instanța de apel a constatat că instanța de fond a aplicat inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, o pedeapsa sub formă de 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

În acest context, instanța de apel a stabilit că, instanța de fond neîntemeiat a aplicat față de Pădureț Roman o pedeapsa sub formă de 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, or, pedeapsa stabilită este una prea ușoară în raport cu fapta comisă și personalitatea făptuitorului.

Așadar, instanța de apel a subliniat că la individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului în prezenta speță, instanța de fond a pus accentul mai mult pe faptul că de către inculpat a fost comisă o infracțiune care face parte din categoria celor mai puțin grave, fără a lua în calcul și alte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, or, inculpatul nu este la prima sa abatere de lege penală, fapt ce denotă în opinia instanței de apel că sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 03.08.2020.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a ajuns la concluzia că decizia urmează a fi casată în partea stabilirii pedepsei inculpatului, de vreme ce, în cadrul cercetării judecătorești în instanța de apel s-a stabilit că pedeapsa numită de instanța de fond, este una prea blândă și nu va duce la corectarea inculpatului, pe viitor.

Astfel, sancțiunea prevăzută de art. 155 Cod penal prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 550 la 750 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 3 ani. În conformitate cu prevederile art. 76, 77 Cod penal, în calitate de circumstanțe ce atenuază sau agravează răspunderea penală, în privința lui Pădureț Roman instanța de apel nu a identificat. Conform cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală *„Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani”*.

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Pădureț Roman a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78

Cod penal, ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave prin prisma prevederilor art.16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție, de personalitatea inculpatului, care anterior a comis mai multe infracțiuni pentru diferite categorii de infracțiuni și nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog.

Efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, instanța de apel a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, pedeapsa care urmează a fi suspendată condiționat.

Așadar, ținând cont de personalitatea inculpatului Pădureț Roman care anterior a fost condamnat, însă, în speță, dânsul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a recunoscut vina, cauza penală fiind examinată în ordinea simplificată, se căiește sincer de cele comise, toate acestea împrejurări, sunt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal în privința ultimului, cu stabilirea unei perioade de probațiune de 1 an, aceasta pedeapsa fiind una echitabilă, întrucât este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Instanța de apel a menționat că anume suspendarea condiționată a executării pedepsei penale pe o perioadă de probațiune de 1 an, este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de inculpat, cât și personalitatea inculpatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 2), 6) și 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În susținerea celor solicitate, procurorul indică că a fost modificat neîntemeiat completul de judecată care a judecat cauza în apel.

De asemenea, procurorul susține dezacordul cu pedeapsa aplicată inculpatului pe care o consideră greșit individualizată și una prea blândă în coraport cu personalitatea inculpatului.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Colegiul penal conchide că, alegațiile acuzatorului de stat cad sub incidența art. 427 alin. (1) pct. 2), 6) și 10) Cod de procedură penală, în sensul că instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 30, 31 și 33, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Cu referire la argumentul acuzatorului de stat precum că de către instanța de apel au fost încălcate prevederile art. 30, 31 și 33 Cod de procedură penală, Colegiul penal reține următoarele.

În conformitate cu art. 30 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, judecarea cauzelor penale se desfășurează de către instanță în complet format din 3 judecători sau de către un singur judecător. Apelurile și recursurile împotriva hotărârilor judecătorești în cauzele penale pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, precum și împotriva hotărârilor instanțelor de apel pentru a decide admisibilitatea, se judecă de către instanțele respective în complet format din 3 judecători.

Verificând materialele cauzei, Colegiul penal analizând fișa de repartizare a cauzei din 26 august 2020 (f.d. 141) susține că se confirmă repartizarea aleatorie a cauzei pentru judecare completului de judecată constituit din judecătorul raportor Mânăscuță Igor și judecătorii Robu Oxana și Jungari Marcel.

Ulterior, prin încheierea președintelui Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2020, s-a dispus examinarea cauzei respective în ordine de apel, fondul căreia nu a fost început, în completul de judecată: președinte Mânăscuță Igor, judecători Gîrbu Silvia și Jungari Marcel (f.d. 154), motivul fiind că judecătorul Robu Oxana se află în concediu de boală.

Astfel, potrivit procesului-verbal al ședinței din instanța de apel din 09 decembrie 2020 (f.d.156-159) s-a purces la examinarea cauzei în fond cu audierea inculpatului prezent la ședință și examinarea probelor și înscrisurilor la care a făcut referire instanța de fond și celor suplimentare invocate de către părți

În acest sens, Colegiul penal invocă că potrivit prevederilor art. 31 alin. (1), (2), Cod de procedură penală, completul de judecată format în condițiile art. 30 trebuie să rămână același în tot cursul judecării cauzei, cu excepția prevăzută în alin.(3). Dacă aceasta nu este posibil, completul poate fi schimbat până la începerea cercetării judecătorești. După începerea cercetării judecătorești, orice schimbare intervenită în completul de judecată impune reluarea de la început a cercetării judecătorești.

Prin urmare, Colegiul penal atestă că în prezenta speță, completul de judecată a fost modificat prin încheierea președintelui Curții de Apel Chișinău până la începerea cercetării judecătorești, nefiind incident în cauza dată temeiul de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală.

Subsecvent, recurentul invocă temeiul precum că, *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”*, însă Colegiul penal menționează că este unul declarativ, deoarece din materialele cauzei și textul deciziei atacate rezultă că pentru pronunțarea deciziei, instanța de apel și-a motivat corect soluția bazându-se pe cumulul de probe administrat la cauza penală, examinate și cercetate în prima instanță, cercetate suplimentar și verificate în instanța de apel, apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură.

Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe și argumente nu s-au stabilit în instanța de recurs.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante din apel și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o*

instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Lecturând textul recursului declarat, Colegiul penal constată că, procurorul a mai invocat drept temei de declarare a recursului și pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, recurentul critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, menționând că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile legale, de circumstanțele cauzei și a individualizat greșit pedeapsa, stabilindu-i o pedeapsă prea blândă.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs reține că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanța de apel corect a pronunțat o hotărâre prin care i-a aplicat inculpatului Pădureț Roman o pedeapsă non privativă de libertate conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului precum că, pedeapsa stabilită acestuia este prea blândă și una inequitabilă, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul a recunoscut vina în cele imputate, se căiește sincer de cele comise, a comis o infracțiune care face parte din categoria celor mai puțin grave și de comportamentul acestuia după și în timpul examinării cauzei.

De asemenea se menționează faptul că, instanța de apel s-a expus motivat și detaliat asupra faptului aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, fiind suspendată condiționat executarea pedepsei lui Pădureț Roman pe o perioadă de probațiune de 1 an, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și nu se va expune repetat asupra acesteia.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal inculpatului, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către procuror prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 2), 6) și 10) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar depus de către procurorul, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Popov Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2020, în cauza penală în privința inculpatului *Pădureț Roman XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **30 iulie 2021**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan